

‘Supertevreden over Agrifirm

“Zelfs de laatste tien procent vallen niet om”, zegt tulpenbroeier Dirk Jan Visser (Bovenkarspel) over de nieuwe waterbroeibak van Agrifirm. Dit seizoen broeit hij 70 procent van zijn tulpen in de Aqua-Tray, die is uitgerust met een handig brugsysteem, waardoor de wortels niet in elkaar groeien. Visser heeft voor de variant met ‘overloopplug’ gekozen. Dat maakt water verversen in de cel zonder te kantelen mogelijk. In de kas fungeert de tray volgens het stilstaand water-principe.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Zo'n zeven jaar is Arno Vlaming van Agrifirm samen met een groep broeiers bezig om de ideale waterbroeikrat te ontwikkelen. Eisen onder andere: stevig, geen lekproblemen, geen prikschade in de bol, voldoende ruimte voor wortelgroei zonder dat er mee geplukt wordt. Bovendien zocht men naar een manier om het arbeidsintensieve kantelen voor het verversen van water in de cel te voorkomen. Verschillende prototypes konden de toets der kritiek niet doorstaan. Vooral het omval- en meeplukprobleem bleek lastig te tackelen. Ook de variant die twee jaar geleden op de markt werd gebracht, bleek dit laatste probleem onvoldoende op te lossen. Bij de stilstaande variant konden de wortels onvoldoende weg, waardoor de plant omhoog groeide en dan toch omviel.

“Toen hebben we bruggetjes gemaakt, waardoor de wortels naar beneden en opzij kunnen groeien”, zegt Arno Vlaming. “Vorig jaar april kwam deze tray uit de bus, die we vanaf 26 augustus in productie hebben genomen. Vanaf die tijd zijn er al 270.000 verkocht. Ik zou niet weten wat er nog aan verbeterd kan worden. Alles zit erin, dat is het voordeel als je een tweede kans krijgt”. Andere voordelen van de bak: stevig, geen lekkage, geen prikschade. Door de slimme opstelling van de 13 rijen wordt de bol alleen in de buitenste rok geklemd wat een minimale beschadiging en uitval geeft. De ruimtbenutting is optimaal (geen hoeken): er gaan 6-10 procent meer bollen op de 600x395x172 broeibak, waarvoor geen ombak meer nodig is. Alle maten bollen passen erop. De bak wordt geleverd als helemaal dichte bak en eentje met een gat, met twee soorten pluggen: de eb- en vloed/overloopplug en de semi-stromend waterplug. De bakken van polypro-

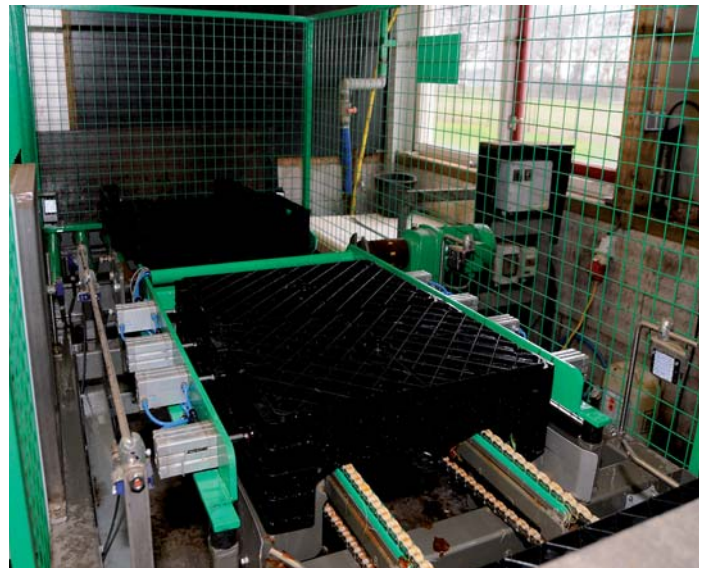
peen hebben een stevige rand en een vlakke onderkant. Omdat er met een gekoelde mal gewerkt wordt, heeft de onderkant geen gaatjes nodig, wat zorgt voor extra stevigheid. De dichte bak kost - op dit moment - 6 euro, de open bak 4,80 euro. De bakken worden geproduceerd in samenwerking met Beekenkamp, waarbij Agrifirm de verkoop en distributie verzorgt. Vlaming heeft voor het komend seizoen al orders binnen van een aantal grote broeiers.

NIET KANTELEN

Dirk Jan Visser was als fervent potgrondbroeier meteen gewonnen voor de Aqua-Tray, die hem perfect paste. Visser broeit dit jaar circa 5 miljoen ijsstulpen (van september tot half december) en 18 miljoen wintertulpen van 1 januari tot 1 mei. Zo'n 70 procent wordt nu op water gebroeid, alleen de ijsstulpen en lastige soorten als ‘White Dream’, ‘Stargazer’ en de vroege ‘Leen Van der Marken’ gaan op potgrond. De voor de waterbroei opgeplante bakken gaan ‘droog’ de cel in, waar via nippels/sproeiers in het plafond het water wordt toegediend. Het grote voordeel is dat de bakken in de cel niet gekanteld hoeven te worden voor het verversen van water. Zie je ergens bruine wortels dan is het een kwestie van de kraan open zetten en binnen drie uur is het water in alle, drie hoog gestapelde pallets ververst. Met het water worden meststoffen meegegeven, waarbij een EC-standaard van 2 wordt gehanteerd. “De inhoud van de bol bepaalt de kwaliteit, Visser gaat voor niet te snelle groei”, licht Arno toe. In de kas broeit Visser volgens het systeem van stilstaand water. Dirk Jan ziet maar beperkte voordelen van de stromend water in de kas. Tulpen staan nu eenmaal maar kort - zo'n drie weken in de kas - en

Betere kasbenutting bij twee-lagenteelt

Schone kratten met krattenspoelmachine van Total Systems

m-Aqua-Tray'

Dirk Jan Visser (l) en Arno Vlaming

het brengt een hoop gedoe met zich mee qua ontsmetten en recycling. "Stilstaand water in de kas geeft voldoende kwaliteit".

CONTRACT

Op het moment van ons bezoek aan Visser worden er juist 'Lustige Witwes' opgeplant. Van zift 10 gaan er 138 bollen in de bak. Bij het opplanten aan de opplantlijn is bewust gekozen voor een bandje in het midden. Dat voorkomt dat er rotzooi in de bakken valt. 'Lustige Witwe' is een van de circa 15 soorten die Visser broeit. Andere broeisorten van een behoorlijke omvang zijn 'Leen van der Mark', 'Cheirosa', 'Negrita', 'Double Price', 'Debutante' en 'Stargazer'. De bollen komen van de eigen teelt van circa 65 hectare, waarvan ongeveer de helft in de eigen broeierij gebruikt wordt. "We telen alles in Flevoland in netten. Daar heb je nog voldoende frisse grond". De ijstulpen zet Visser hoofdzakelijk via de klok af, de rest verkoopt hij op contract.

Aqua-Tray: optimale ruimtebenutting

Twee jaar geleden is Dirk Jan in de broeierij overgestapt op een verregaand geautomatiseerd tweelagen rolcontainer-systeem, wat een behoorlijk betere ruimtebenutting van de kas geeft. De overgang naar de waterbroei is gekoppeld aan een aantal andere technische hoogstandjes, zoals de bakkenschoonmaakmachine van Total Systems. Sommige kritische volgers waren bang dat de bakken moeilijk schoon te krijgen waren, omdat er wortelresten achter de bruggetjes blijven haken. De Total Systems-machine maakt

de kratten echter perfect schoon, zegt Dirk Jan. Dat gebeurt onder andere met een systeem van hogedruksproeiers (tot 110 bar) en draaiende warmwater (90 graden) frezen, waarmee ook de plug perfect gereinigd wordt. "Daarna wordt de bak nog gedompeld zodat ie brandschoon is". Total Systems is ook bezig een volautomatische neerzetmachine te installeren. Visser beschikt verder over een nieuwe energie-installatie, die garant staat voor een lage CO₂ uitstoot. "Daarmee zijn we voorbereid op de toekomst".